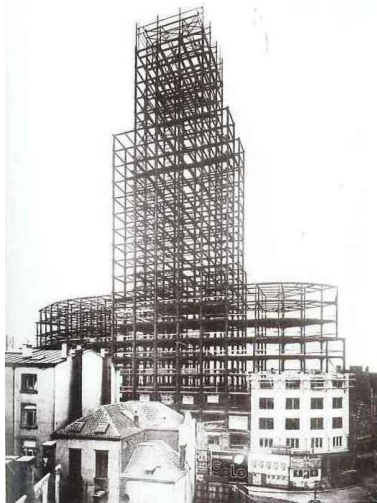

Verschillende corrosiepreventie- methoden...

Dr. ir. Frans Vos
Zaakvoerder Materials Consult bv
Gastprofessor KU Leuven

Corrosie is overal !!!

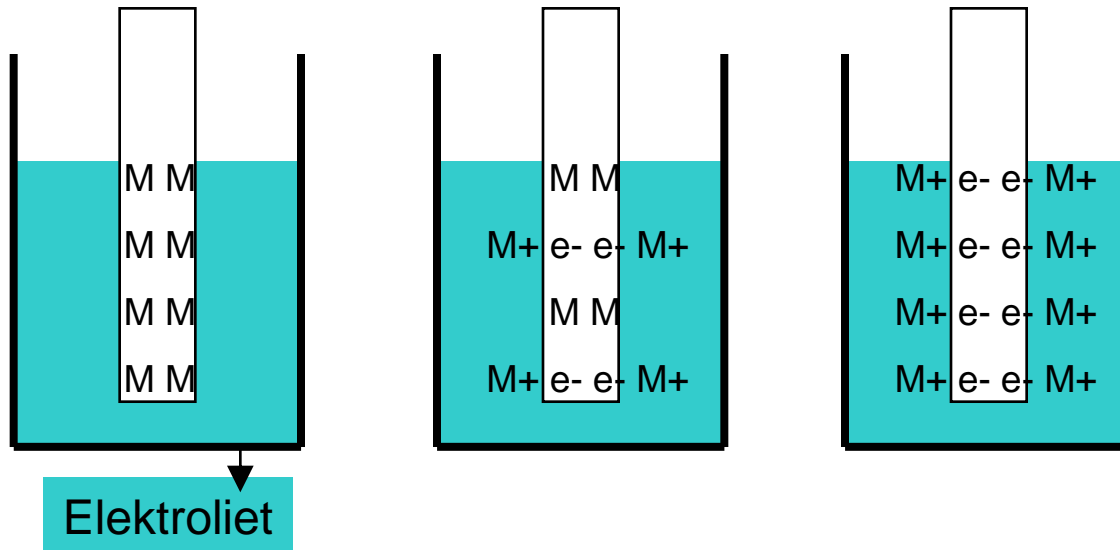

Corrosie is een 'systeem'eigenschap

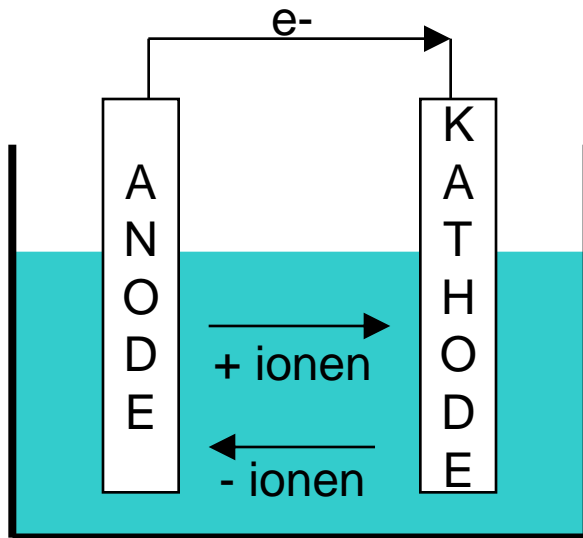
Een **materiaaleigenschap** is enkel en alleen afhankelijk van het materiaal op zich: samenstelling, sterkte, hardheid, ...

In een **systeem** is een materiaal slechts één van de componenten, die allemaal samen het **gedrag** van het materiaal zullen bepalen: **corrosie**, oxidatie, slijtage, vormgeheugengedrag, ...

Basisprincipes corrosie

De corrosiecel

4 basiskenmerken

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
3. kathodische reactie / reductie
4. ionische geleiding

**Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!**

EN/OF

Controleer en beheers !!!

CORROSION

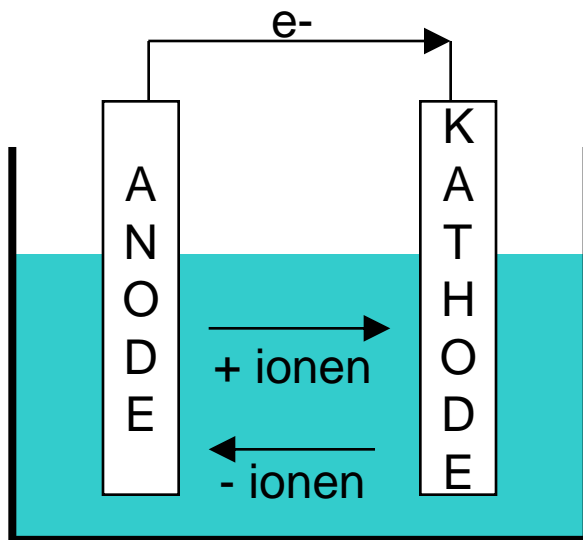
**ROEST
= Corrosie ?**

Roest is geen corrosie

**Roest is een mogelijk
gevolg van corrosie !!!**

Corrosiepreventie

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
3. kathodische reactie / reductie
4. ionische geleiding

**Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!**

EN/OF

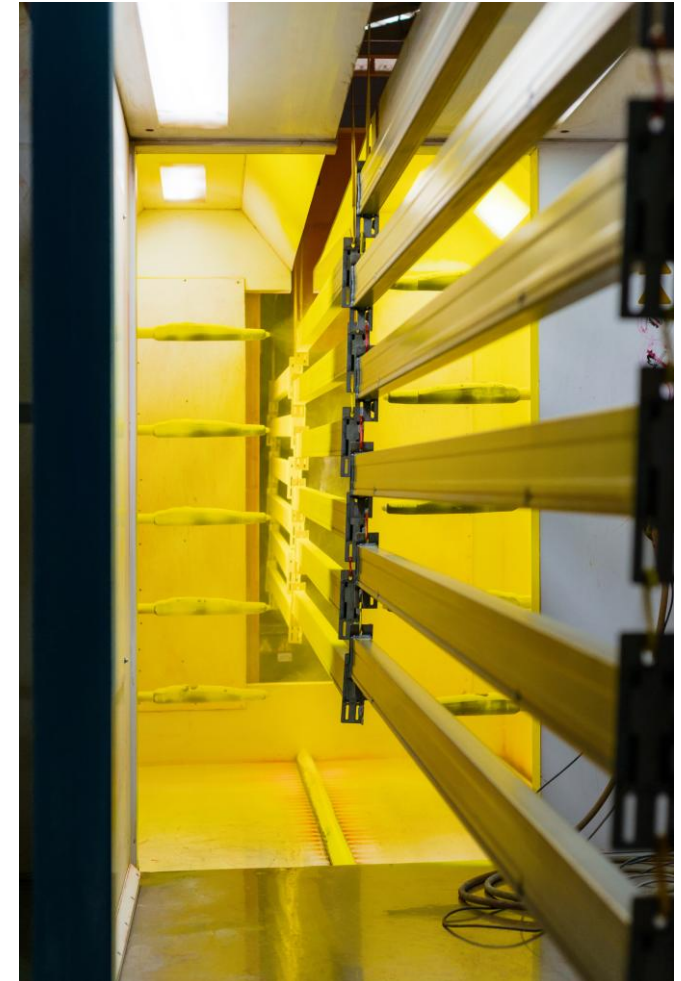
Controleer en beheers !!!

Verven en tapes

Natlaksysteem, poederlak,
bekleding, ...

Primer: Zinkrijke verf

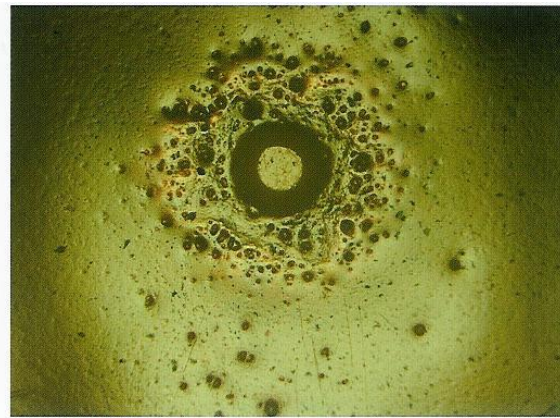
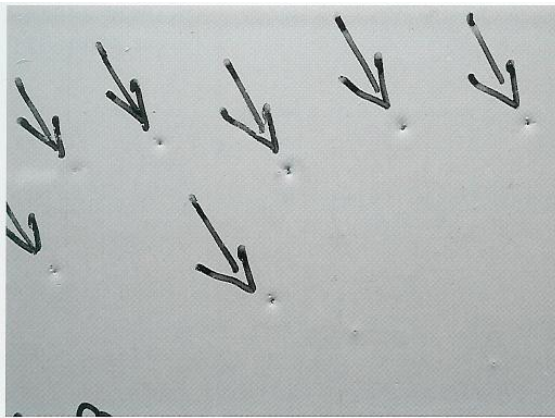
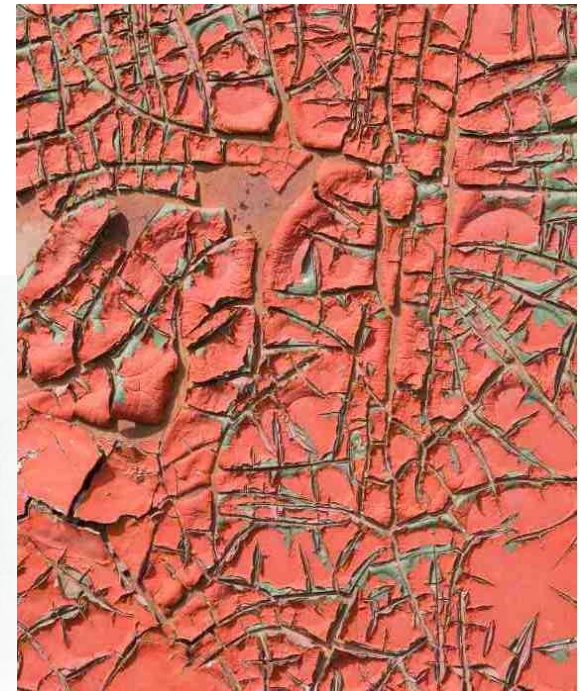

Verven en tapes

Kwaliteit coating = f (...)

- Type coating (materiaalkeuze !!!)
- Voorbehandeling
- Aanbrengtechniek en –kwaliteit

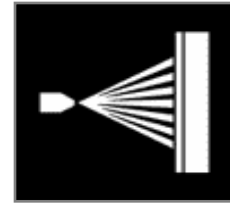
Inspecteer !!!

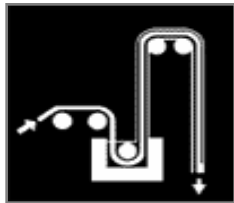
Verzinken = Galvanisieren

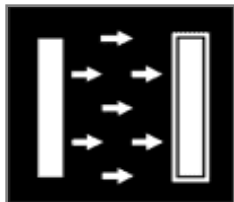
Discontinuu thermisch
verzinken

Metallisatie

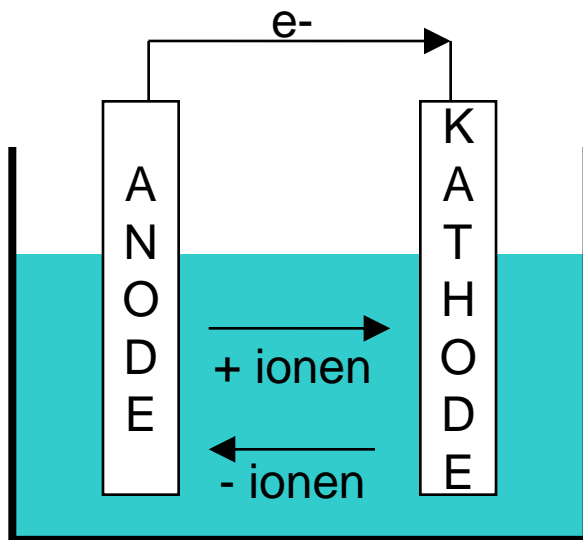
Continuu thermisch
verzinken

Elektrolytisch
verzinken

Corrosiepreventie

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
- 3. kathodische reactie / reductie**
4. ionische geleiding

**Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!**

EN/OF

Controleer en beheers !!!

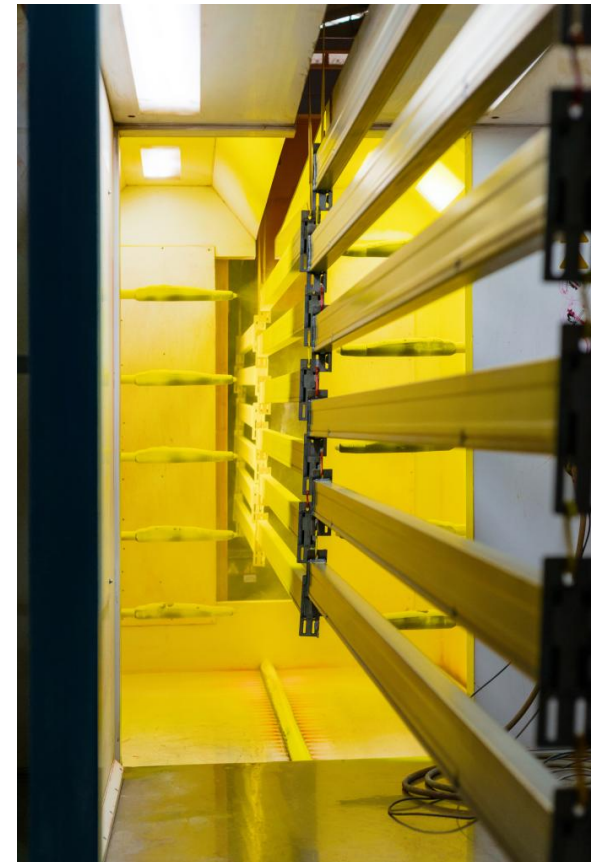
Afschermen kathode nodig?

Verven en tapes

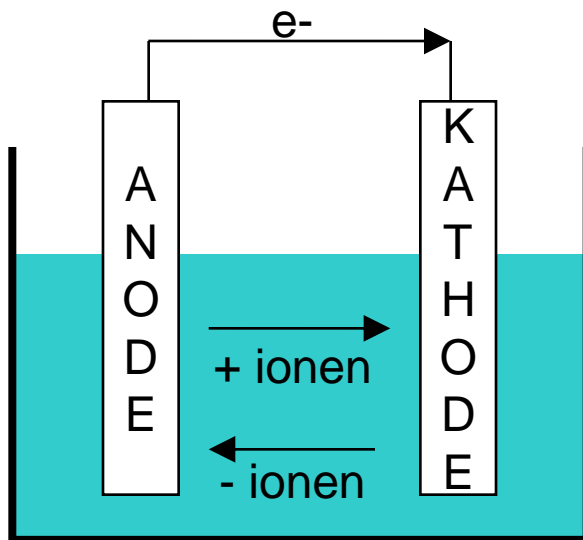
Natlaksysteem, poederlak,
bekleding, ...

Primer: Zinkrijke verf

Corrosiepreventie

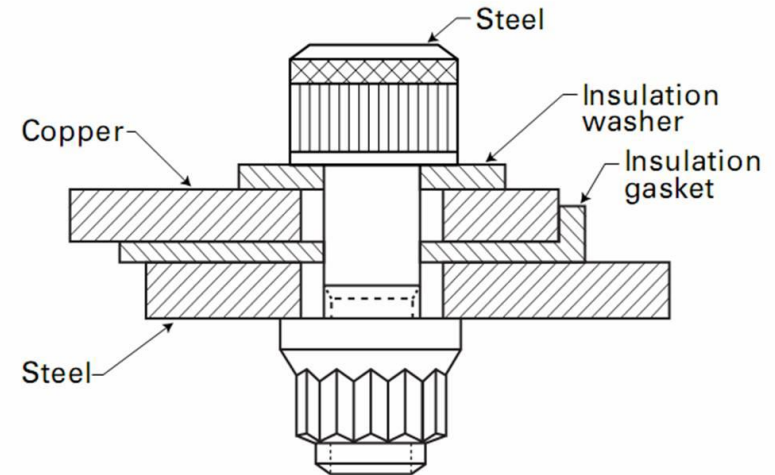
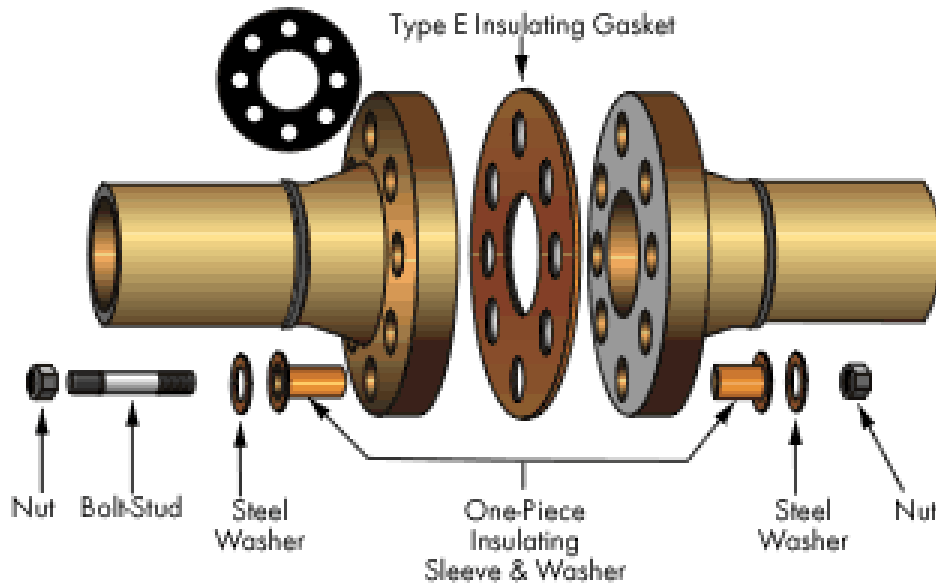

1. anode reactie / oxidatie
- 2. transport van elektronen**
3. kathodische reactie / reductie
4. ionische geleiding

**Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!
EN/OF
Controleer en beheers !!!**

Elektrisch isoleren

DOUBLE INSULATION SET

En wat met aarding?

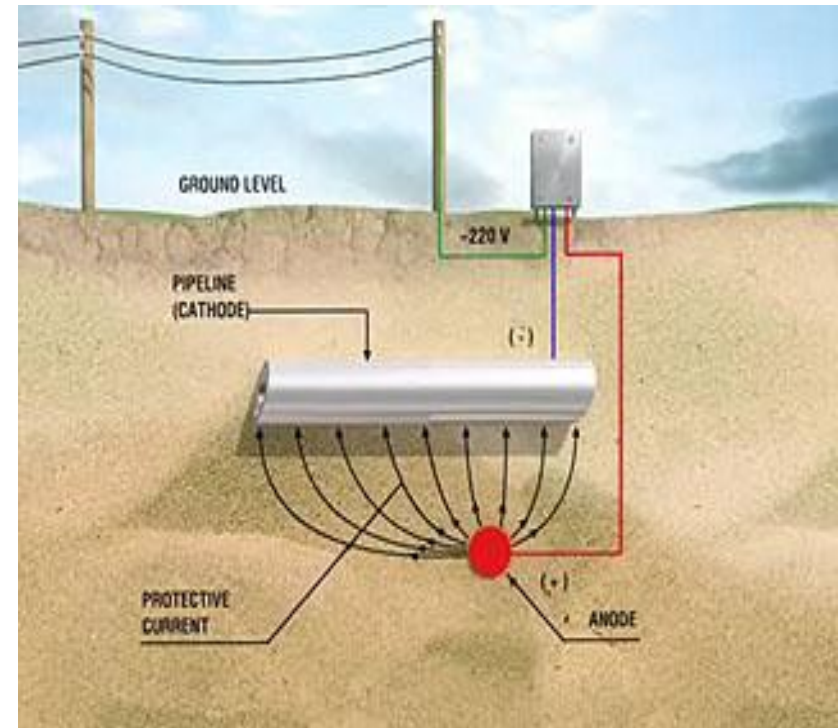
Opgedrukte stroom

(Kathodische bescherming; zie verder ook lezing prof. Craeye)

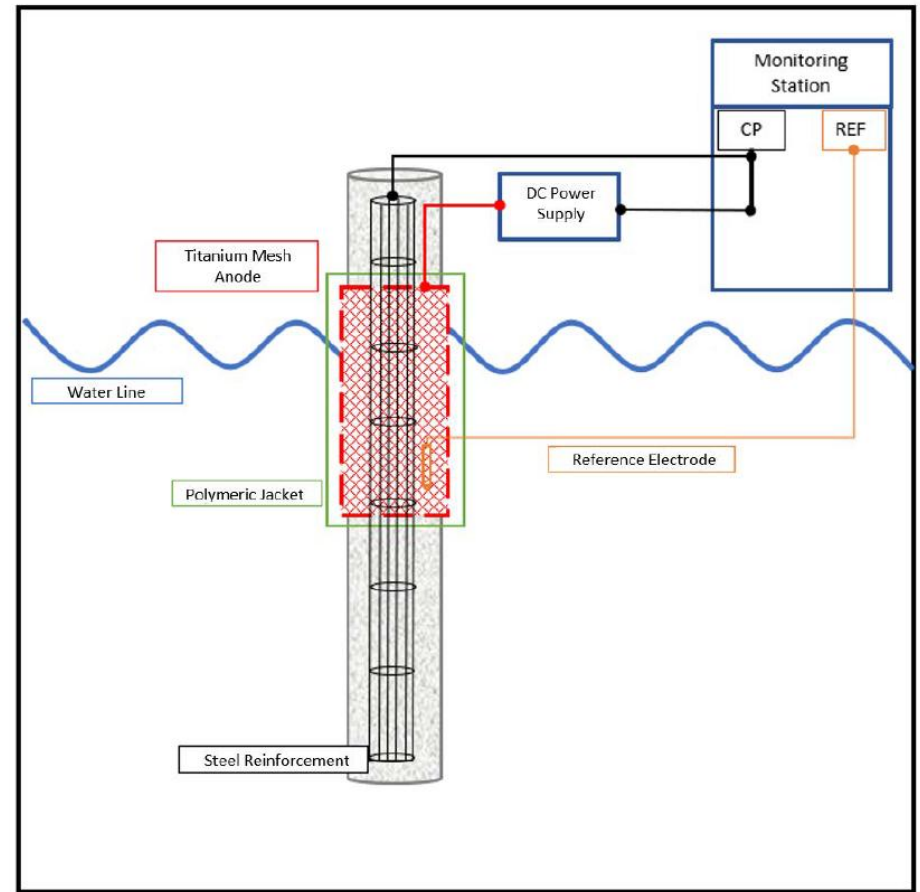
Via een externe stroombron en gelijkrichter wordt de richting van de elektrische stroom omgekeerd

⇒ Bescherming structuur

- Complementair met een coating
- Inerte anode
- Regelmatige controle
 $E_{KB} = -850 \text{ mV t.o.v. Cu/CuSO}_4$, $I_{KB} = 0.005 \text{ tot } 5 \text{ mA/m}^2$
- Risico lekstromen
- Risico vorming $\text{OH}^- \Rightarrow$ witte neerslag en SCC
- Risico waterstofvorming $\Rightarrow$ onthechting coating

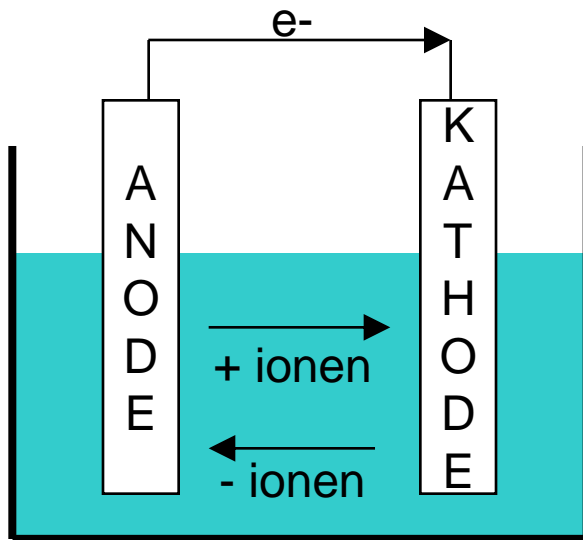

Opgedrukte stroom

Corrosiepreventie

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
3. kathodische reactie / reductie
4. ionische geleiding

Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!

EN/OF

Controleer en beheers !!!

EDEL ONEDEL

Volts vs
Std. Hydrogen
Sat. Cu/CuSO₄
Sat. Calomel⁺

Galvanische

Corrosie versus
Preventie (opoffering)

Cu + C-staal ⇒ C-staal corrodeert

Cu + RVS ⇒ wat corrodeert?

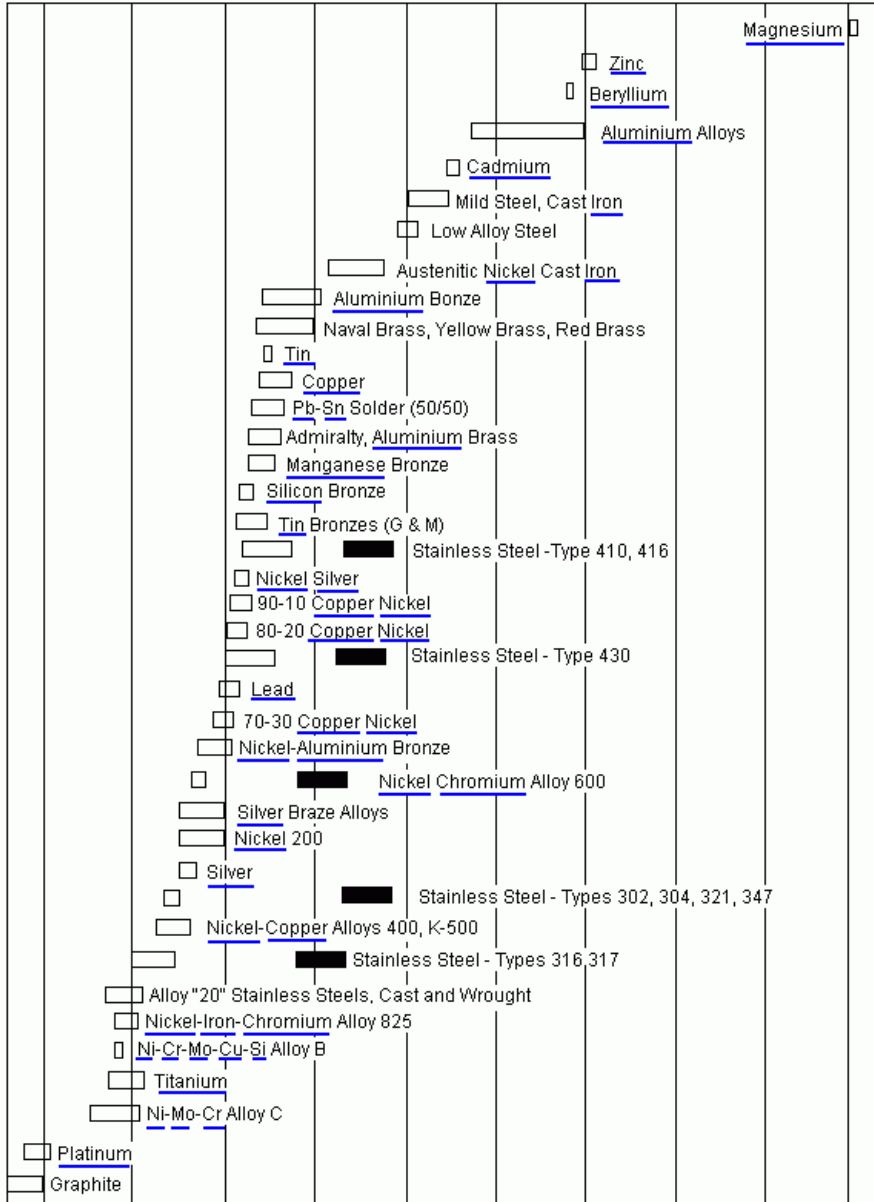
Zn + staal ⇒ Zn corrodeert

Wat met aluminium?

Figuur: in zeewater, 10-30°C

- wit: 2-4 m/s en geagiteerd
- zwart: stilstaand en niet geagiteerd

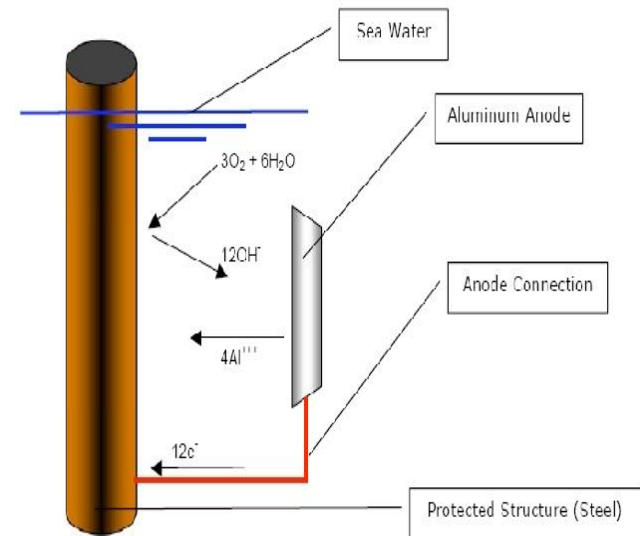
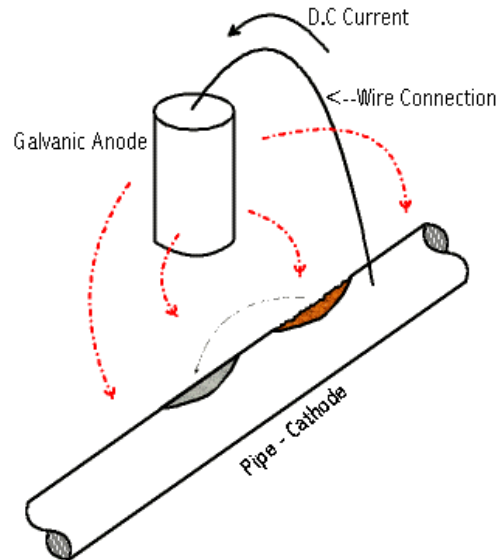

Galvanische opoffering

- Mg, Zn, Al(?) beschermen staal

Ground Surface

Galvanisch:

ontwerp, uitvoering, onderhoud

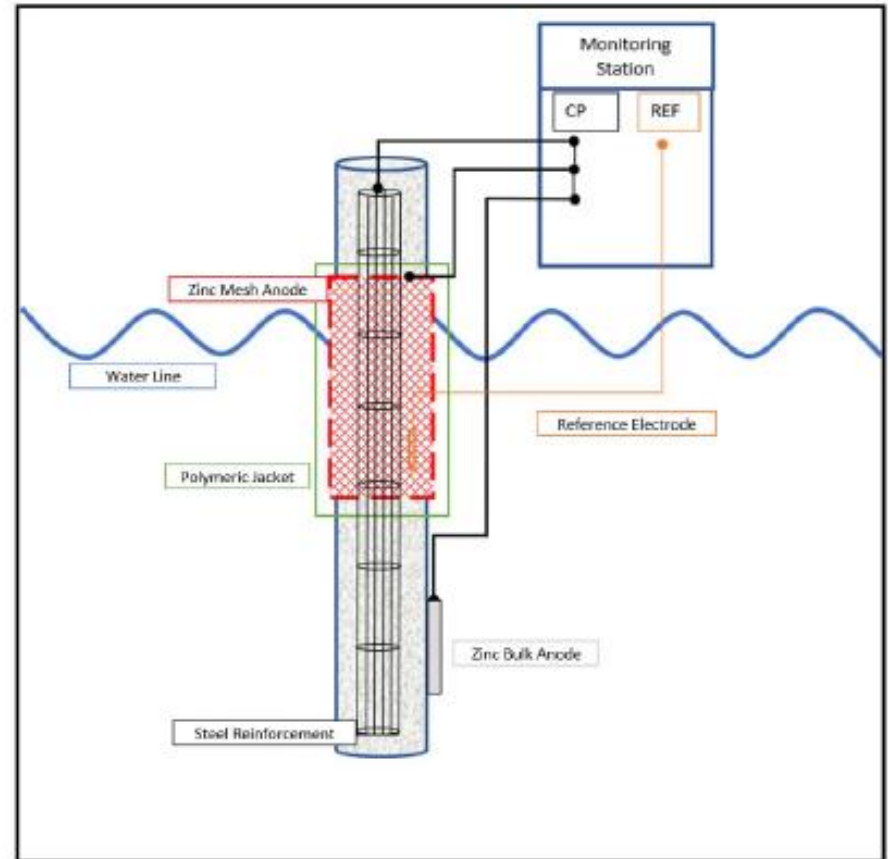
Vershil in oppervlakte

kleine koperen bout in immense
staalplaat of omgekeerd (?)

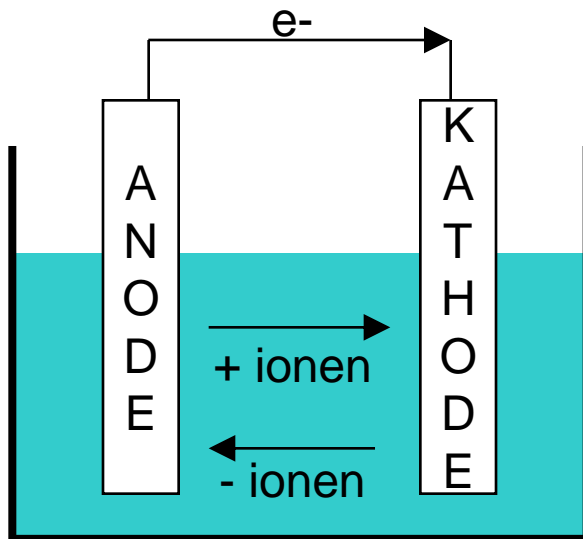

Speciale gevallen

- Selectieve uitloging (gietijzer, messing, ...)
- Metallurgisch (precipitaten, ...)

Corrosiepreventie

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
3. kathodische reactie / reductie
- 4. ionische geleiding**

**Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!**

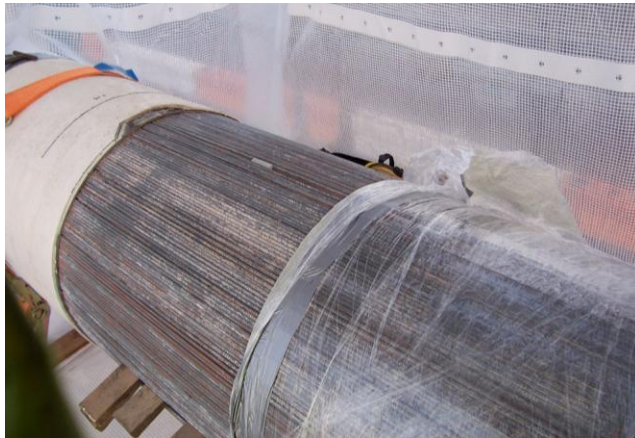
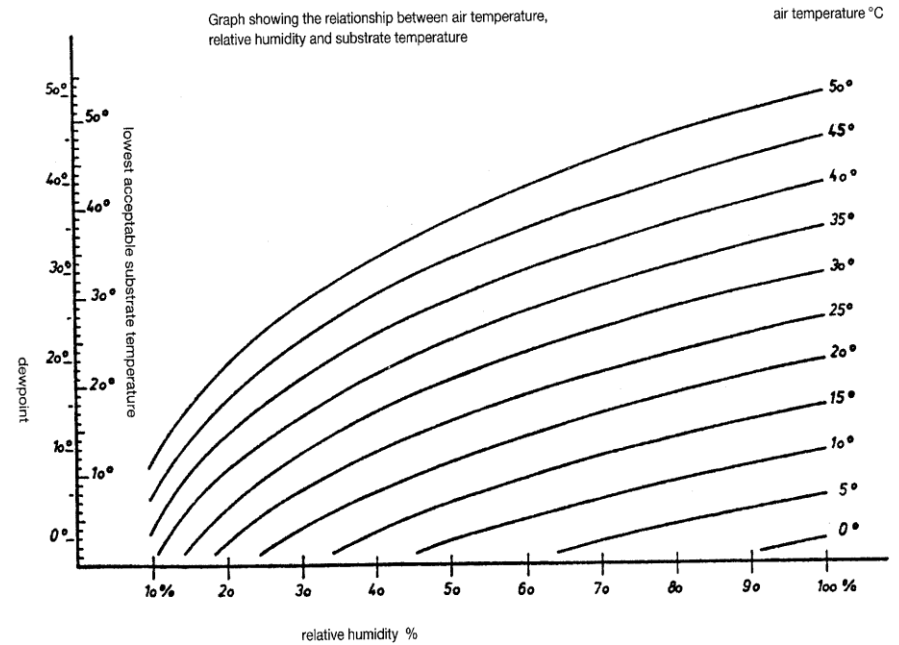
EN/OF

Controleer en beheers !!!

Houd het droog

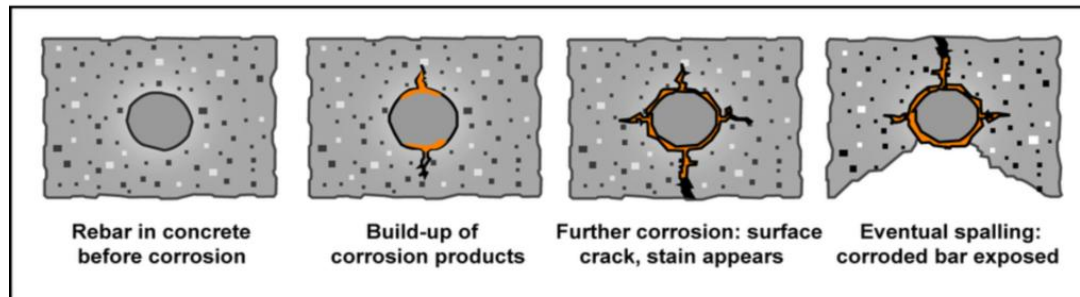

Graph showing the relationship between air temperature, relative humidity and substrate temperature

Inhibitie

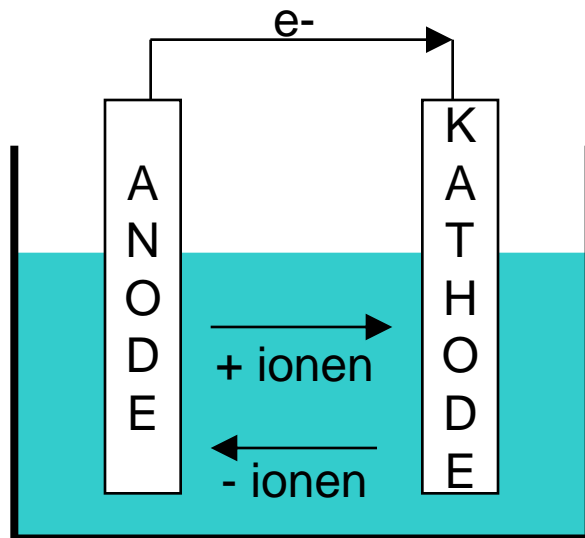
neutralisatie schadelijke producten, opbouw bescherm laag,
ondersteuning passivatie, ...

Zie meer detail in lezing dhr. Legros

Corrosiepreventie

Het gehele **SYSTEEM** aanpakken

1. anode reactie / oxidatie
2. transport van elektronen
3. kathodische reactie / reductie
4. ionische geleiding

Als één van de vier wegvalt,
stopt het corrosieproces !!!

EN/OF

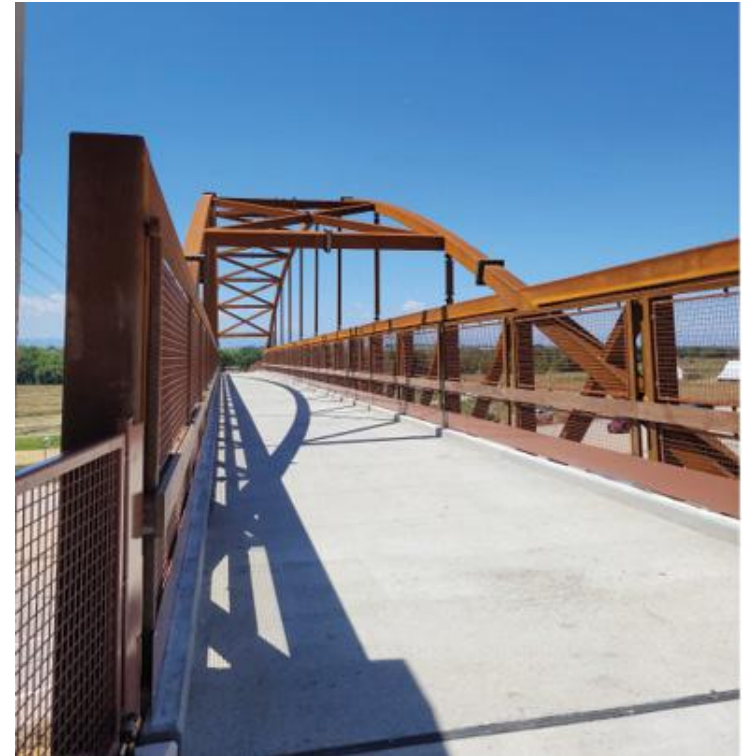
Controleer en beheers !!!

Uniforme corrosie

Gelijkmatige aantasting

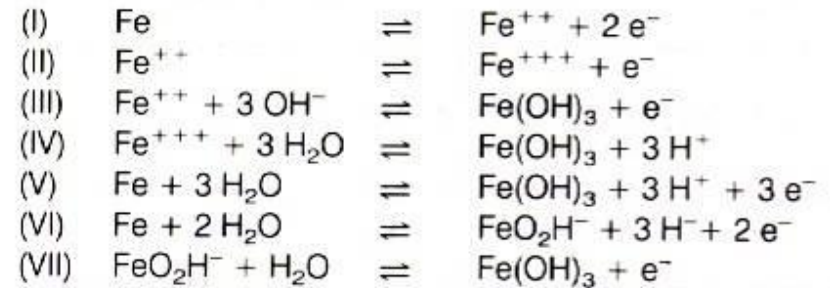
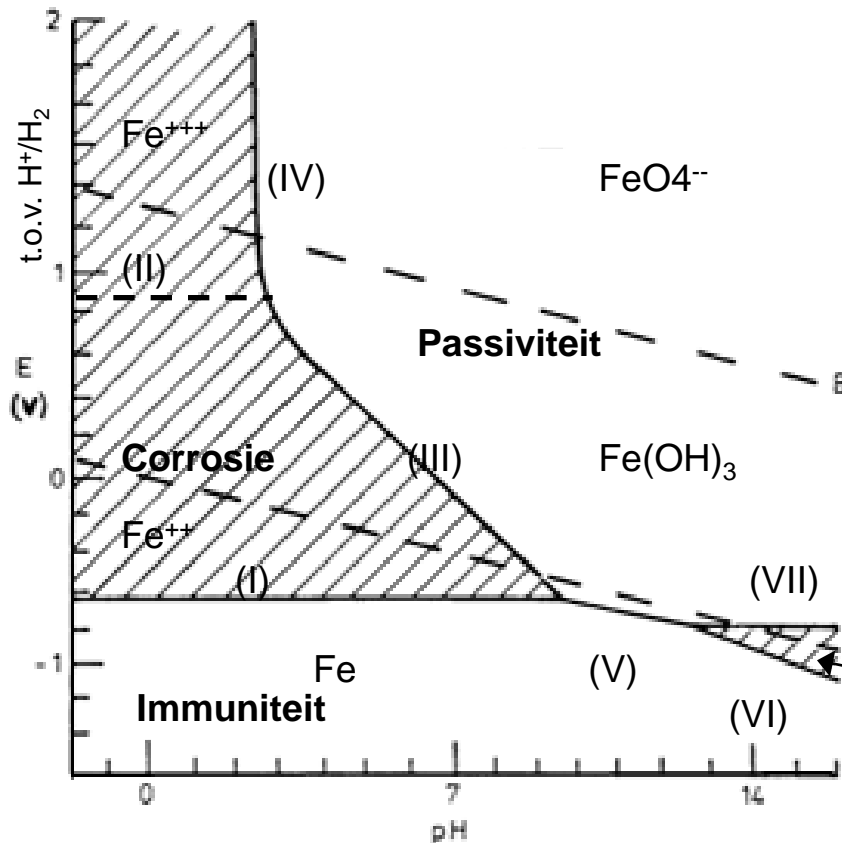
- ▶ Gelijkmatig over volledig oppervlak
- ▶ Quasi uniforme corrosiesnelheid

Corrosietoeslag bij ontwerp
VOORSPELBAAR FALEN

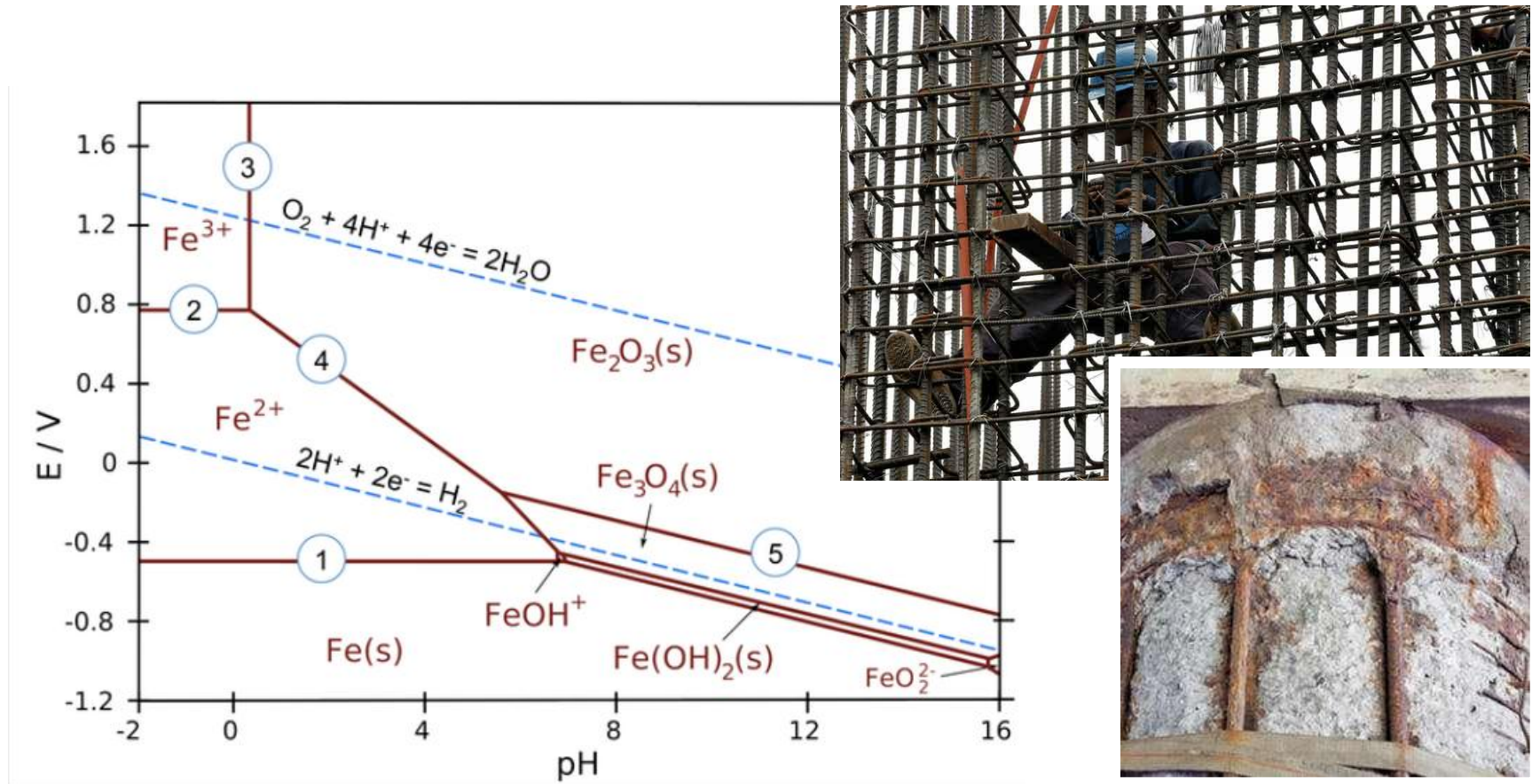
PASSIVATIELAGEN

E-pH diagramma (Pourbaix)

HFeO₂⁻
Corrosie

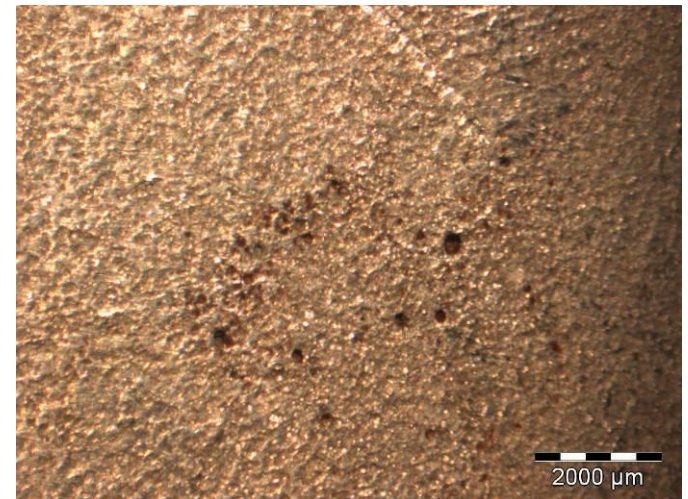
E-pH diagramma (Pourbaix)

Passivatiedegradatie

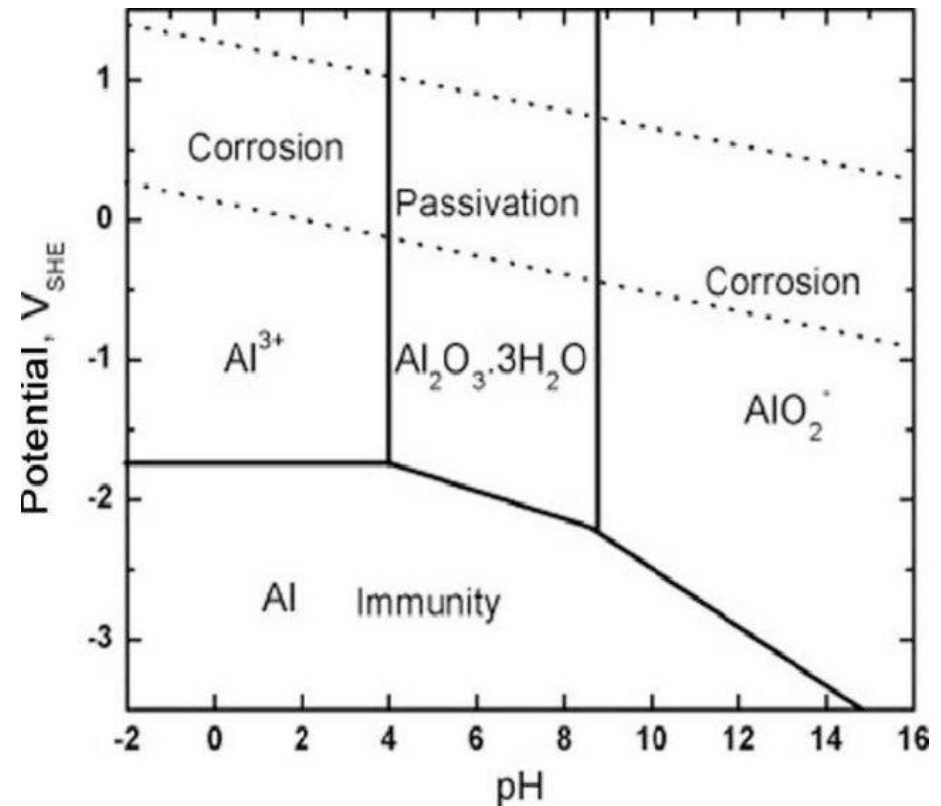
Voorbeeld: putcorrosie

- Verankering gevelpanelen
- RVS 304L
- Reiniging gevelpanelen
- Verneveling product
- Niet-gesloten kader
- Product bevatte Chlorides
- Via opconcentratie Cl⁻ naar putcorrosie

Passivatiedegradatie

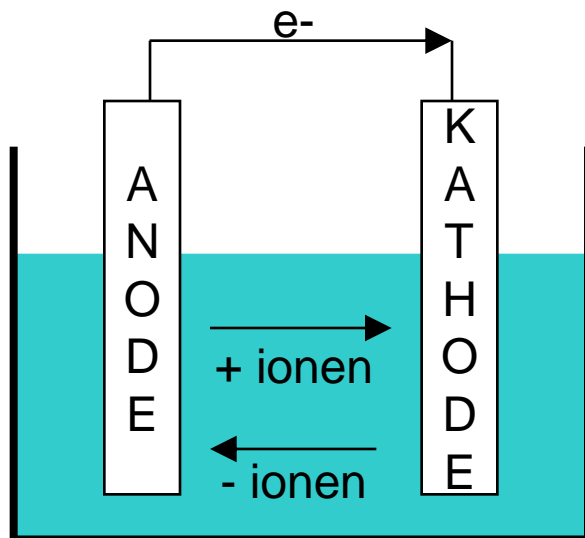
Voorbeeld: wijziging milieu

POLARISATIE

Corrosiesnelheid

Uitgangspunt: elektrische stroom

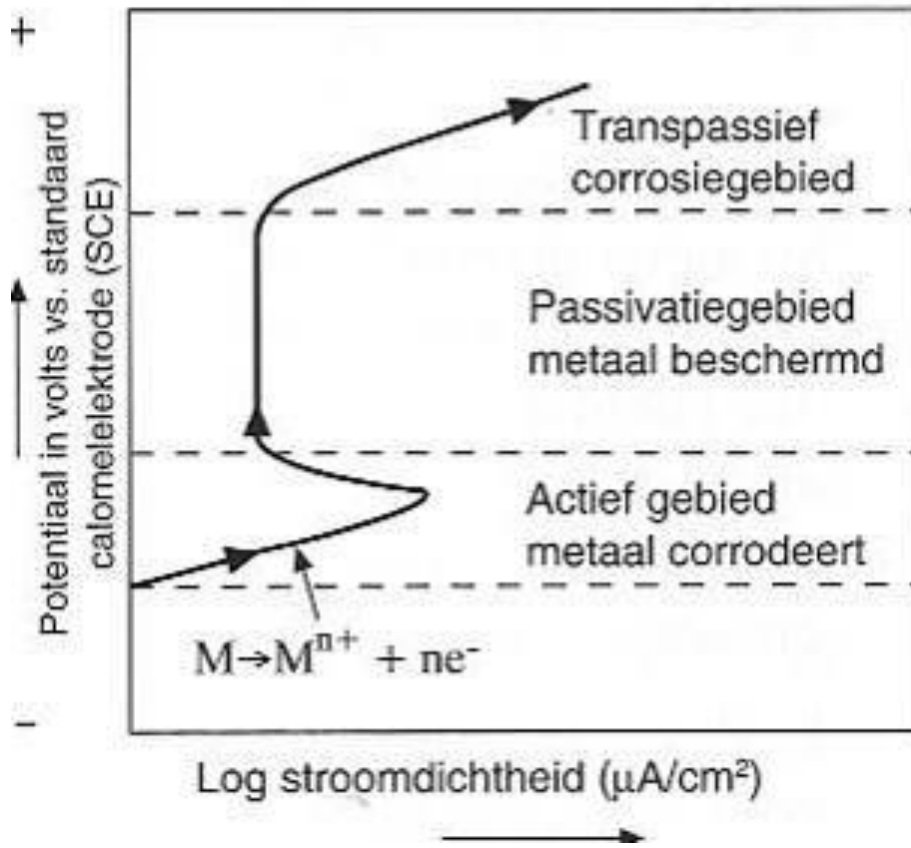
Vgl. Ohm: $V = R \cdot I$

- ▶ V = spanning = potentiaal
- ▶ I = stroom = massaoverdracht
- ▶ R = weerstand = $f(\dots)$
  - Anode- en kathodemateriaal
  - Elektrolyt
  - Oppervlakteweerstanden

▶ **Monitoring:**

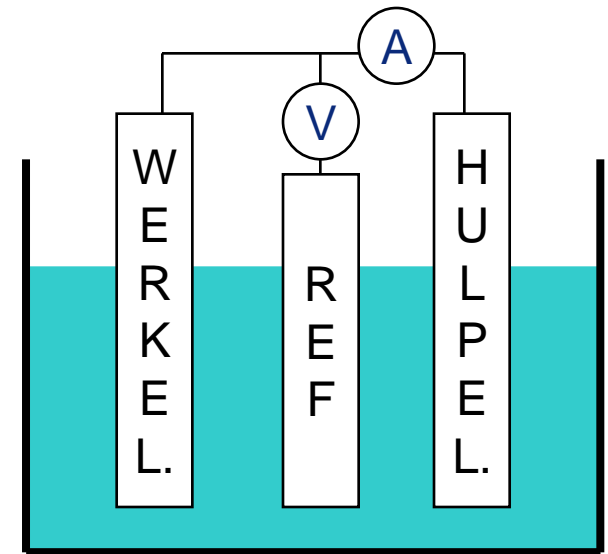
elektrische weerstand anode

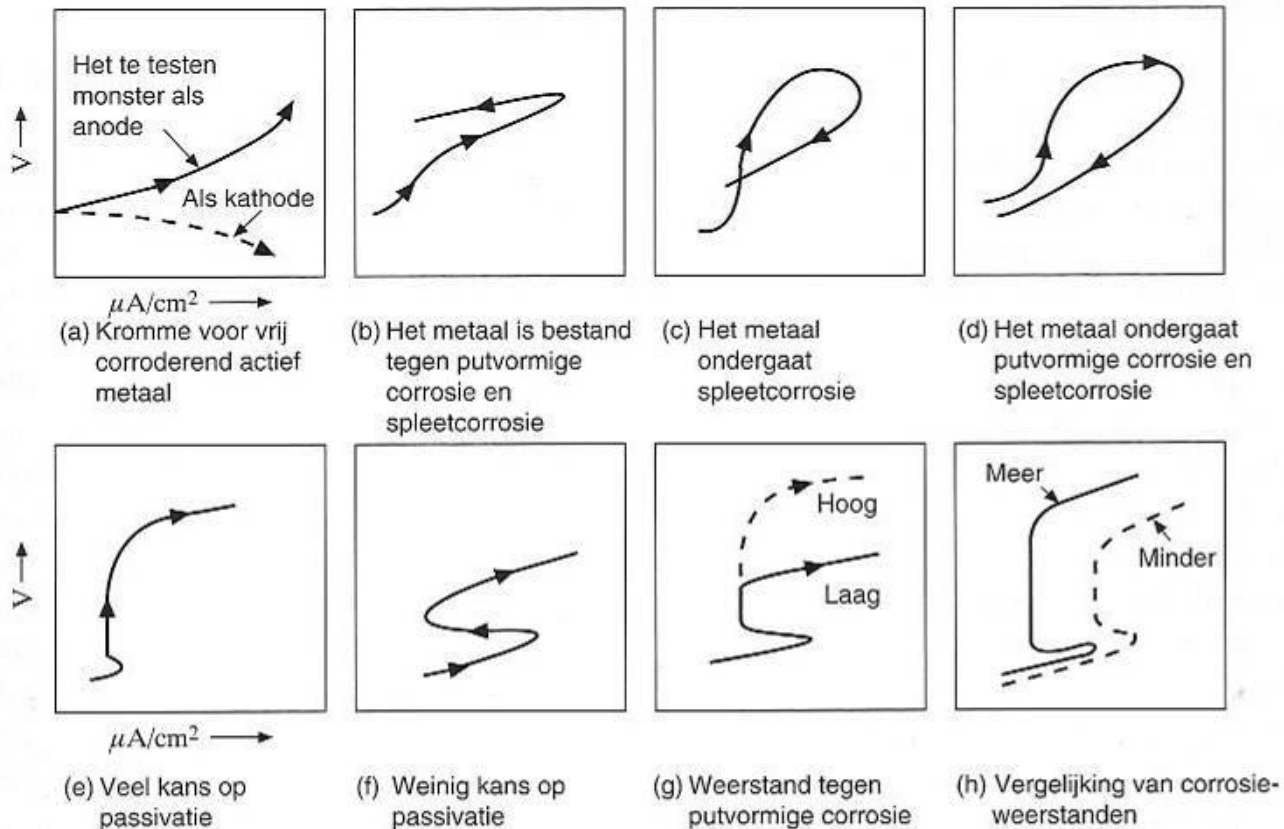

Corrosiesnelheid

Polarisatiemeting

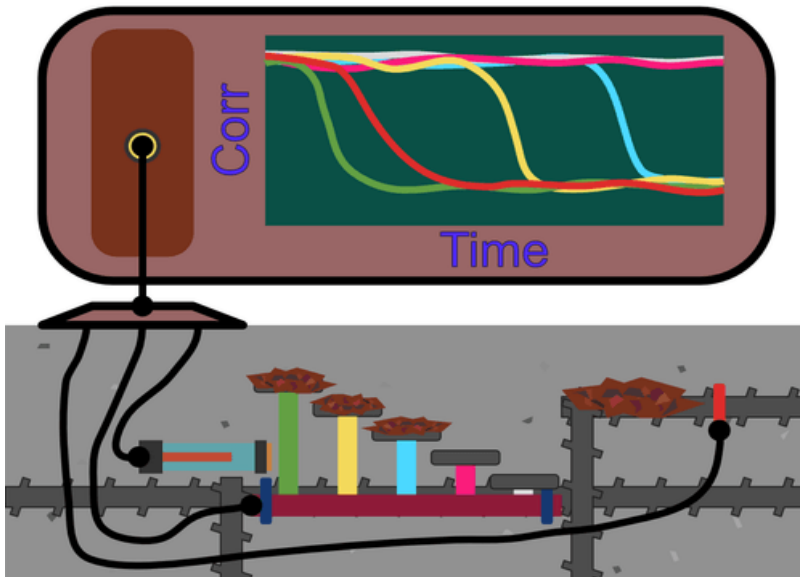

Corrosiesnelheid: Polarisatiemeting

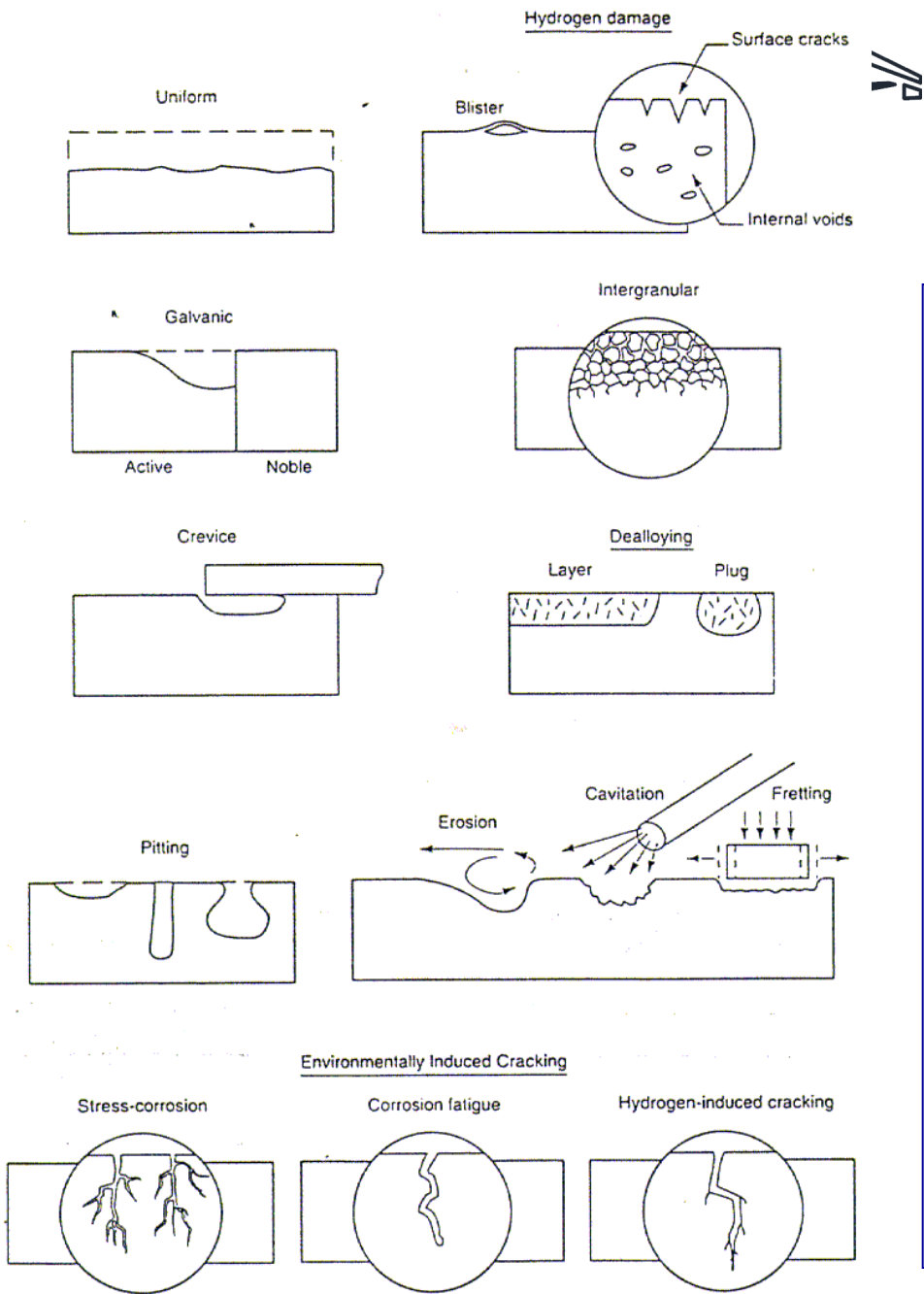
Corrosiesnelheid / monitoring via drie- elektrodenprincipe of weerstandsprobes

Half Cell Potential vs time
Corrosion Current vs time

LOKALE CORROSIIE

vermijden vereist kennis van
de corrosietypes en hun oorzaken

Lokale corrosie

Penetratiepositie?
Penetratiesnelheid?

ONVOORSPELBAAR!!!
falen

Monitoring?

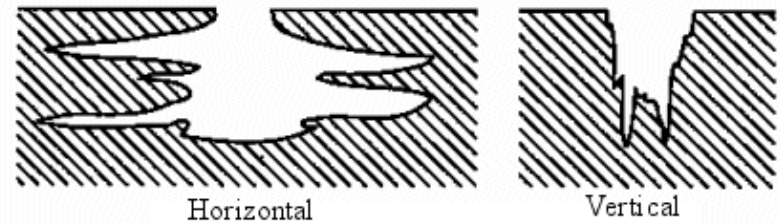
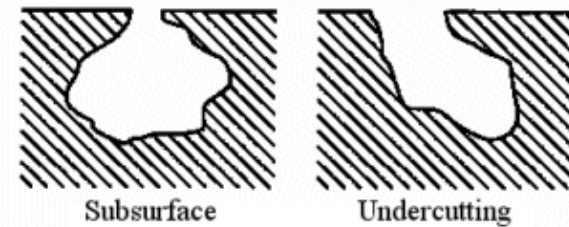
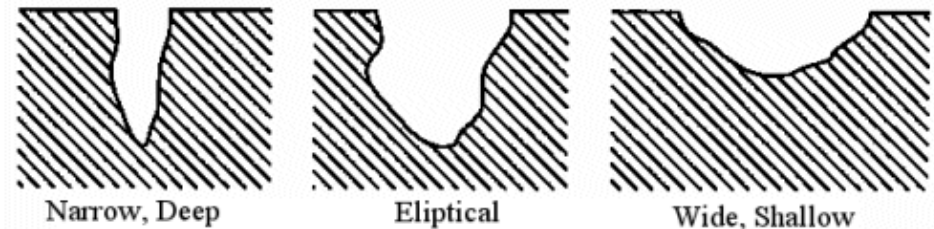
Lokale corrosie

Putcorrosie

Hoe uitgebreid?

Initiatie: doorbreken passieve film

Propagatie: autokatalytisch proces

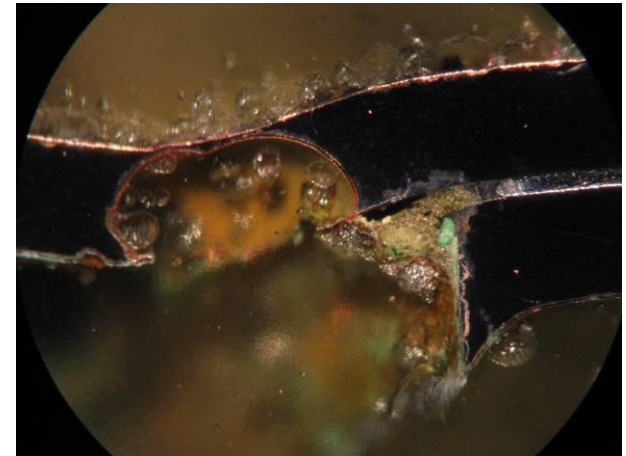
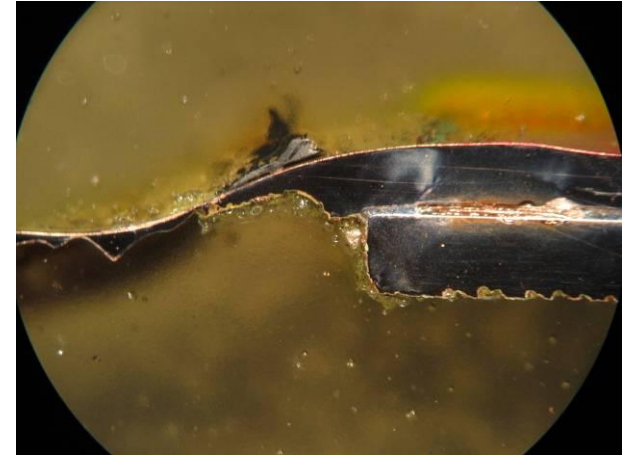

Lokale corrosie

Spleetcorrosie

Voorbeeld: Leidingnetwerk in koperleg.

- Sanitair warm water
- Gebrekkige afschuining/ontbraming
- Gebrekkige soldering
- Opstapelplaatsen voor kalk etc.
- Leidt tot cavitatie en spleetcorrosie

Lokale corrosie

Spleetcorrosie

Voorbeeld:
White stain corrosion

- Verzinkt staal
- Vocht
- Bij verlaagd zuurstofgehalte

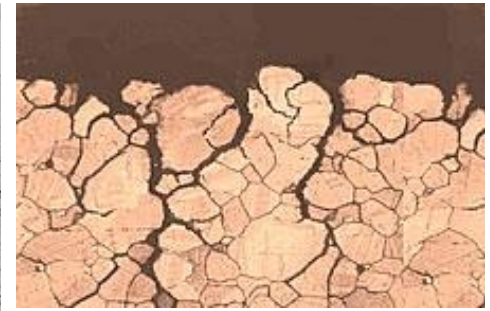
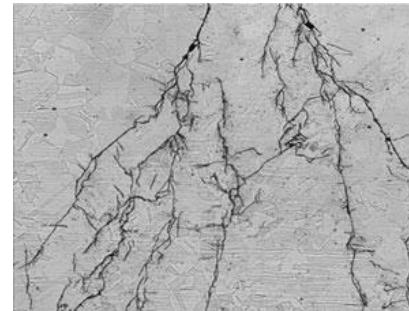

Lokale corrosie

Spanningscorrosie

- Spanning
  - ▶ Extern
  - ▶ Intern (lassen, vervormingen, ...)
- Combi metaal-milieu
  - ▶ RVS/Al/Ti met Chlorides
  - ▶ C-staal met carbonaten
  - ▶ Koper met ammoniak
- Kritische temperatuurzone

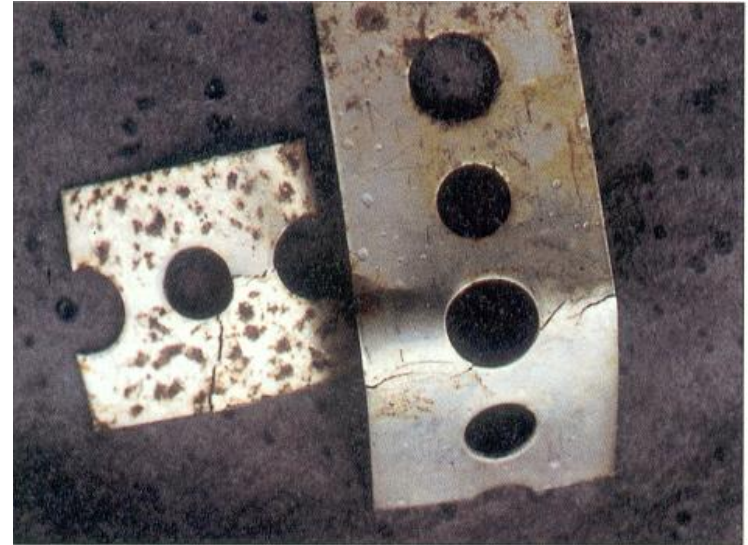

Lokale corrosie

Spanningscorrosie

Vals plafond zwembad

- RVS ophangbeugels
- Condensatie Cl-rijk vocht aan verankeringspunten
- Spanning ex- en intern

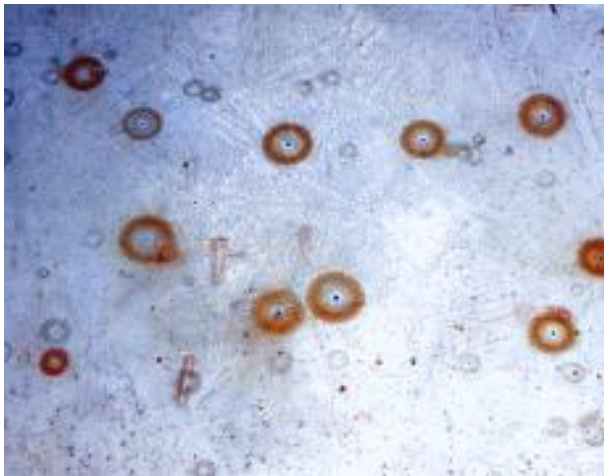

Lokale corrosie

Microbiologisch beïnvloede corrosie

Condities: stilstaand water / milde PH / 10 à 50°C

Herkenning: afzetting, slijm met onderaan magnetiet, pokken / FeS, H₂S, vliegroeist na verwijdering afzetting / **niet post-mortem**

Corrosiepreventie

Basismechanismen

- Materiaalkeuze en design
- Uitvoering
- Vervoer en bescherming

Galvanische bescherming

- Zinkhoudende primer (verf)
- Verzinken = Galvaniseren
- Opofferingsanodes = Anodische protectie

Elektrische stroom

- Elektrisch isoleren
- Stroom opdrukken = kathodische protectie

- Controle van de eigenschappen van het elektrolyt
  - Waterbehandeling
  - Controle elektrolytvorming
- Contact met een elektrolyt tegengaan
  - Vermijden aanwezigheid elektrolyten
  - Verven en tapes

Operationele parameters
Herstellingen en onderhoud
Inspectie en monitoring
Externe bronnen
Schade-analyses

Voorbeeld materiaalselectie

ROESTVAST STALEN wapening?

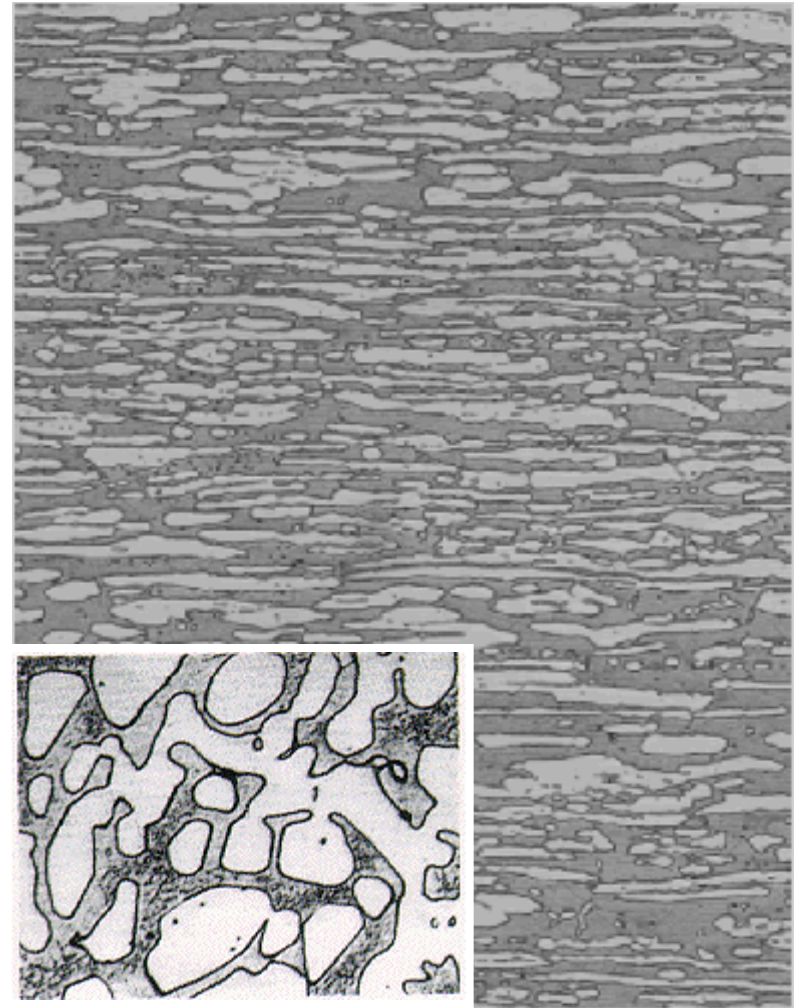
Austenitisch RVS

- Gevoelig aan SCC
- Basis: AISI 304 (18-8)
- Risico put- en spleetcorrosie
  - ▶ +Mo : 316
  - ▶ Bijvoorbeeld dooizouten
- Risico lasgevoeligheid (IGC): remedie 1
  - ▶ L-soorten = < 0,03% C : 304L, 316L, ...
- Risico lasgevoeligheid (IGC): remedie 2
  - ▶ Gestabiliseerde soorten = met carbide-vormers
Ti, Nb, ... : 321, 347, 316Nb

Duplex RVS

- Austeniet + Ferriet (50/50)
- Corrosievastheid F +
Verwerkbaarheid A
- Relatief hoge sterkte
- Lasbaarheid !!!!!
- $T < 280^{\circ}\text{C}$!!!!!
- Betere bestendigheid tegen
  - ▶ SCC in halidemilieus
  - ▶ Put- en spleetcorrosie
- **Risico** selectieve uitloging

Ontwerp, design

Vb. White stain
Drainagemogelijkheden?
Atmosferische corrosie / CUI

Uitvoering

Vb. van het gesoldeerd leidingwerk
Vb. van kwaliteit organische coatings

Vervoer en bescherming

Vb. met wat mag je op metaal schrijven?

Vb. invloed verpakking en opslag

Black-box aankopen

Markeren van metalen

Met wat?

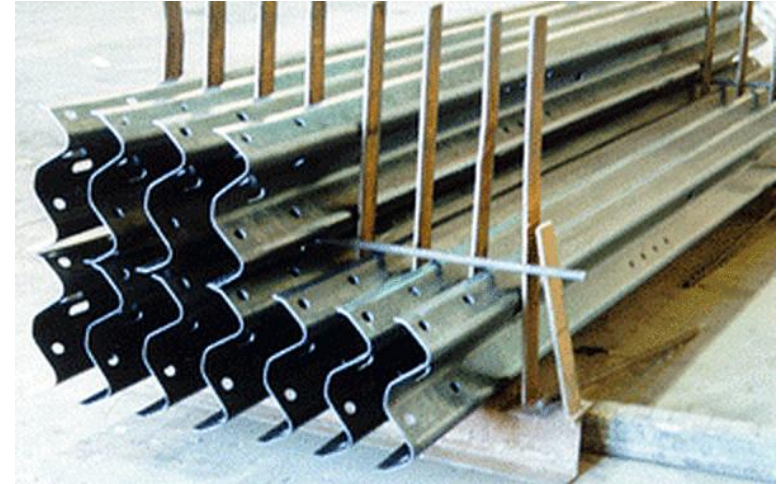
- Lijm?
- Markeerstiften?
- Potlood?
- Luchtdrukpen?
- ...

Waar?

- Lijm?
- Luchtdrukpen?
- ...

Verpakking en opslag

- Risico condensvorming?
- Opstapelning water?
- White stain Zn?
- Beschermfolies
- Oliën
- CUI
- Blackbox
- ...

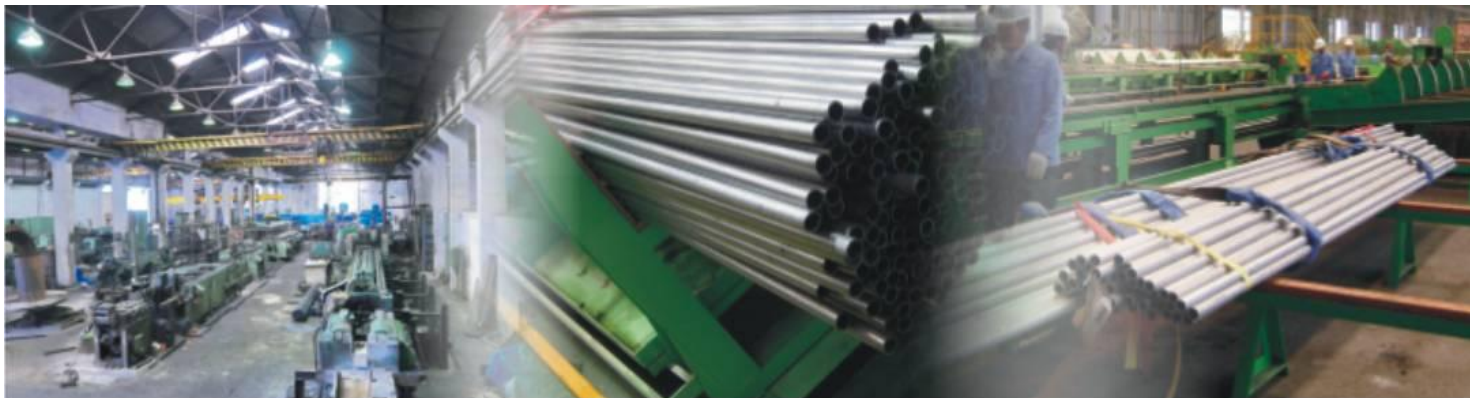

EXTERNE bronnen

Corrosietypes

Besmettingscorrosie

- aanwezigheid roestdeeltjes op het oppervlak
- Roestdeeltjes verlagen lokaal Cr_2O_3 gehalte van de passivatielaag
⇒ doorbreken passivatielaag ⇒ pitting
- roestdeeltjes kathodisch vs. RVS anodisch

Externe bronnen

Vreemde substanties

- Milieuvervuiling
- Zand / druppels
- Gassen
- Chlorides etc.
- Corrosie elders (veelal upstream)

Procesaanpassingen

- Verhoogde snelheden
- Temperatuurwijziging
- Wijziging samenstelling
- Fluïdum beladen met deeltjes
- Fluïdum beladen met druppels (bv. druppelslagerosie)

Verpakking

- Condensatie
- Beschermfilmen (bv. siliconen op nog te coaten onderdelen)

Stockage

- Besmettingscorrosie
- Condensatie
- Stapeling

Inspectie en onderhoud

- Aarding
- Reiniging
- (Herstel)lassen
- Black box leveringen

Bedrijfsvoering

Normale operatie

Transiënten

Zuiverheid medium

Onderhoud / wijzigingen installatie

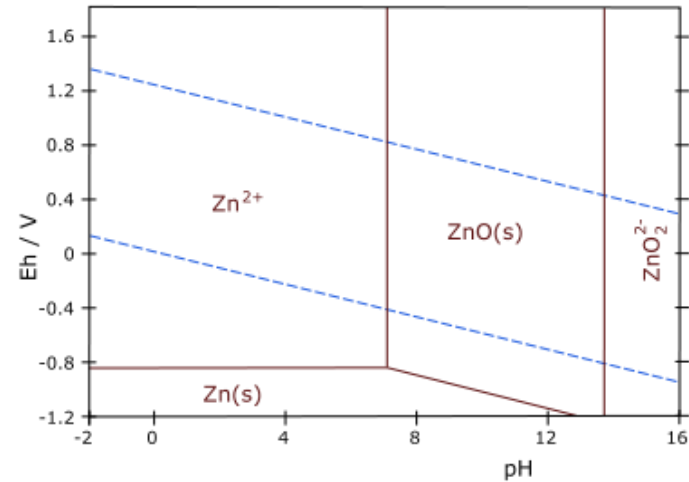
Herstellingen

Transiënten

Passivatie behouden

- Potentiaal / Zuurtegraad
- Polarisatie
- Injectie (water)conditionering
- Stoppen roerder/pompen

Te warm / te koud

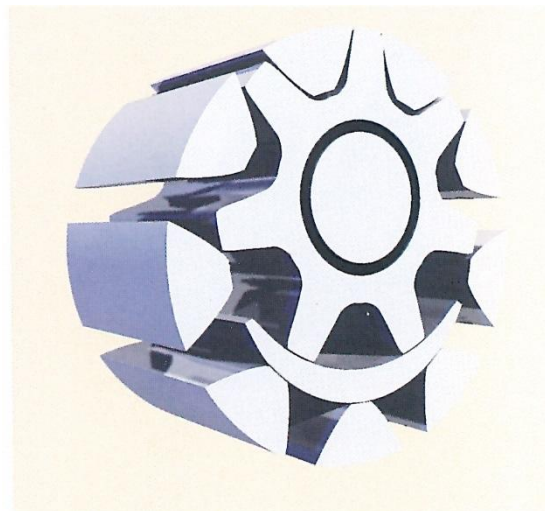
- Sensitatie lassen
- Viscositeit

Te hoge/lage snelheid

- Erosie(corrosie)
- Afzettingen

Onverwachte reacties

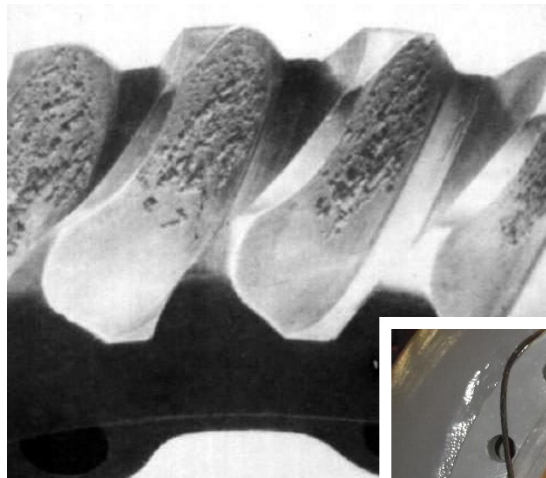
enz.

Operationale parameters

Zuiverheid

- Oliën
  - zwavel, chlorides, ...
  - Afzettingen
- Afvalstromen
  - vb. Bezinkingstank in RVS?
  - Milieuverontreiniging
  - Samenstelling en temperatuur (verbrandings)gassen?
- Enz.

Onderhoud / wijzigingen

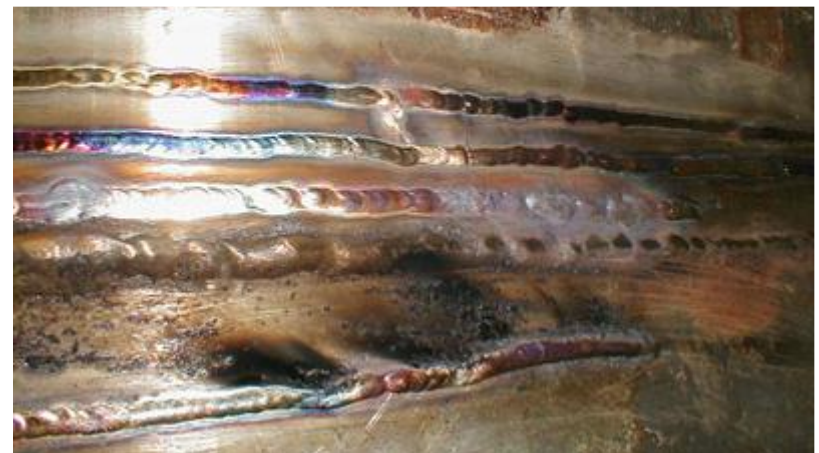
- vb. sluiten mangaten
- vb. onderhoud filters
- vb. corrosiviteit reinigingsproducten?
- vb. ankerhaken muurpanelen
(indirecte schade via reiniging muurpanelen)
- vb. connectie stookolietank:
corrosie retour na heraanleg oprit

Herstellingen

Vb. oplassen / solderen

- Voorbereiding
- Procedure?
- Invloed WBZ
  - ▶ Lassen: WBZ op WBZ !!!
  - ▶ = telkens extra sensitisatie
- Afwerking
- Risico's
  - ▶ Afzettingen (spleetcorrosie, ...)
  - ▶ Scheurvorming
  - ▶ Vervormingen
  - ▶ Oververhitting
  - ▶ Overmatige sensitisatie

Conclusie

Corrosiepreventie

Basismechanismen

- Materiaalkeuze en design
- Uitvoering
- Vervoer en bescherming
- Galvanische bescherming
  - Zinkhoudende primer (verf)
  - Verzinken = Galvaniseren
  - Opofferingsanodes = Anodische protectie
- Elektrische stroom
  - Elektrisch isoleren
  - Stroom opdrukken = kathodische protectie

- Controle van de eigenschappen van het elektrolyt
  - Waterbehandeling
  - Controle elektrolytvorming
- Contact met een elektrolyt tegenaan
  - Vermijden aanwezigheid elektrolyten
  - Verven en tapes

Operationele parameters
Herstellingen en onderhoud
Inspectie en monitoring
Externe bronnen
Schade-analyses

Met dank aan ...

U allen voor uw interesse